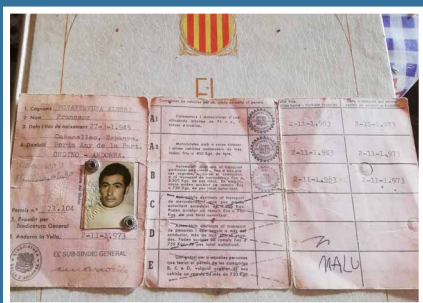

Núm. 67
Novembre 2020

Aires de l'Empordà

Homenots
XICU
"MAGRE"
pàg. 6

"Totes les causes justes del món tenen els seus defensors. En canvi, Catalunya només ens té a nosaltres".
(Lluís Companys)

Recordem...
Lluís Companys
pàg. 15

Aires de l'Empordà

SU- MA- RI

Editorial	2
Pensaments.....	3
L'Ajuntament informa.....	4
Obres	
Tràmits	
Canvi entitat bancària	
Les festes	
Covid19	
Ass Micropobles	5
Homenots.....	6
Evolucionant.....	9
L'ADF informa.....	10
Catalunya en xifres	11
La recepta casolana.....	13
Històries que fan pensar	14
Lluís Companys	15

Telèfon Ajuntament: 972 56 51 61
butlleti_aj@hotmail.com

Diputació de Girona

EDI- TO- RIAL

Avui comencem pel final. Amb la darrera pàgina de la nostra revista volem afegir-nos a la memòria del que fou President del Parlament de Catalunya (1932-1933), ministre del govern espanyol de la II república (1933) i President de la Generalitat de Catalunya (1934 i del 1936 al 1940). Te l'honor de ser l'únic president del govern elegit democràticament que va morir executat a l'estat espanyol, mort ara fa 80 anys.

Frases com el "tornarem a sofrir, tornarem a lluitar, tornarem a vèncer", la que acompanya en aquesta pàgina editorial o el "Per Catalunya!" a l'hora de l'afusellament son abastament conegudes i mitificades com correspon a l'herència d'un mite ben nostre. En la penúltima pàgina hi trobareu una carta que escriu a la seva esposa que, tot i no obviar l'estima al seu poble i la seva gent, ens mostra un Lluís Companys més intimista, on s'acomiada de la seva segona esposa Carme i ens obre una finestra al seu àmbit espiritual que conviu amb l'emocional i mental, i tots tres conformen la persona de qui fou el nostre President.

Vuitanta anys permeten veure i reviure aquells fets amb la distensió que permet el temps. Però la vida a la Catalunya actual, amb persones empresonades per haver intentat portar a bon port un mandat electoral molt clar, per haver estat fidels a un programa electoral escollit democràticament fan que aquesta distensió no sigui del tot efectiva. I més quan l'estat que, amb la col.laboració de la Gestapo, i després d'un judici groller va fer efectiu aquest assassinat, a hores d'ara no n'ha demanat perdó.

En aquest número hi trobareu informació de l'Ajuntament, de l'ADF i diferents articles propis i de col.laboradors que ens diuen que la vida segueix, que no ens podem aturar enganxats al dolor, la ràbia o la tristesa que sentim per uns fets de fa 80 o tres anys, ni per l'epidèmia que no sols no ha marxat, sinó que ens amenaça a un nou confinament. I encara si arriba el dia que tornem a quedar confinats del tot, sempre ens quedarà la llibertat i les ales que ens dona el pensament i la imaginació. Mentre ens quedin desitjos per complir, somnis que inventar i paraules per compartir sempre ens sentirem vius i ajudarem a viure.

Diuen que qui s'acosta més al benestar, a la tranquil·litat, a allò que anomenem felicitat no és qui té més, sinó qui menys necessita!

Aquesta frase donada per bona i senzilla d'entendre, no és tan fàcil d'aplicar en el nostre món actual. Un món que cada vegada més es mou pels interessos individuals, que és un camp de joc ideal per convertir-lo en un gran mercat, on els tècnics més buscats són els relacionats amb la venda, "el marketing", i la capacitat de generar necessitats entre les persones.

I, si ens hi fixem bé, moltes persones han caigut en aquest joc macabre, sense cap vacuna ni cap medicament efectiu contra aquesta malaltia del consum, únic succedani per posar pegats a aquesta imperiosa necessitat de comprar i comprar per apaivagar les necessitats que constantment ens van i ens deixem crear.

Avui no podem viure sense un televisor, un telèfon mòbil –que utilitzem per tot menys per telefonar-, un rentaplats, un vehicle potent, connexió wifi –i aviat fibra- ... Però no tot és tecnologia. També necessitem sentir-nos triomfadors, persones d'èxit. No som ningú si no tenim propietats o un compte bancari. Viatjar també és una necessitat: coneixem París, Londres, Nova York, Costa Rica i Bali, però potser no sabem donar raó d'alguns pobles de la nostra comarca. És que no ens arriba la publicitat!

La publicitat! Aquesta eina poderosa de la societat de consum, que ha estat capaç, entre d'altres èxits, convertir el sexe en una necessitat que ha de ser satisfeta sigui com sigui. I perquè? Amb quina finalitat? Doncs perquè no deixem de consumir! Perquè es dona per fet que per tenir vida sexual s'ha de tenir un cos determinat, i així gastem en cremes, cirurgia, gimnasos, dietes proteiques, depilació i una infinitat de productes i mètodes que se'ns ofereixen per mantenir un cos ideal, perquè hem de tenir sexe i no en tindrem si no tenim un cos normatiu. Perquè

ara no és obscè veure un cos nu o una escena sexual explícita. El que és obscè és veure un cos gras o vell, sobretot si el veiem practicant sexe.

A vegades ens costa adonar-nos que tenim un problema social i és que aquesta nostra societat avançada, que utilitza el sexe fins i tot per vendre un esprai antigreix, ens ha convertit a totes les persones en bens de la mateixa societat de consum. No en té prou amb crear-nos necessitats sinó que vol que ens asimilem en aquest gran mercat.

I si deixem passar el temps pensant que, com altres modes, ja passarà, ens podem trobar que no en podem sortir. I adéu benestar, tranquil·litat... felicitat!

Sebastià.

**PNEUMÀTICS
SAIXÀS**
FIGUERES

C/ Sta Llogaia, 21 - Tel. 972 50 38 36
C/ Empordà, 10 - Tel./Fax 972 67 12 53

nix profusta

Mas Can Rajoler , N-260 km. 49,50
17746 Cabanelles (Girona)
Tel. 34 972 565410
nix@nix xprofusta.co m

**PNEUMÀTICS
SAIXÀS**
FIGUERES

C/ Sta Llogaia, 21 - Tel. 972 50 38 36
C/ Empordà, 10 - Tel./Fax 972 67 12 53
17600 FIGUERES (Girona)

MANIFEST DE L'ASSOCIACIÓ DE MICROPBLES DE CATALUNYA SOBRE LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA AL PAÍS

Després que el conegut com a “impost al sol” paralitzés qualsevol iniciativa en energies renovables al nostre país durant 10 anys, sembla que ara toca fer les coses a corre-cuita i de qualsevol manera. Al menys aquesta es la impressió que en tenim des del territori. Es per això que volem **que quedi molt clar que estem a favor del canvi de model energètic, i que el volem amb energies renovables però també volem que sigui distribuït i participat.**

El 2017 el llavors conseller d'Empresa i Coneixement deia: **“l'objectiu es consensuar el model energètic del futur, de manera que les decisions estratègiques en aquest àmbit comptin amb un ampli suport d'institucions, ciutadans, empreses i territori perquè els canvis no són senzills i les resistències seran moltes”**

Som conscient que hi ha també **un objectiu**, marcat per la UE. I es que el 2030 es cobreixin el 32 % de les necessitats energètiques a partir de fonts renovables. La Generalitat de Catalunya va més lluny i aprova la Llei catalana contra el canvi climàtic i estableix que el 2030 el 50% de l'electricitat que es generi al Principat sigui d'origen renovable. No obstant això, i malgrat la creació de consells assessors, consells coordinadors, taules de treball i pacte nacional per a la transició energètica, CONSTATEM:

1 – QUE no hi ha un programa definit ni s'ha implementat cap pla estratègic per tal d'assolir aquest objectiu de manera ordenada, equitativa i coherent.

2 – QUE sembla que l'actuació ràpida, fàcil i amb més bones expectatives econòmiques a curt termini es implementar les fotovoltaiques en terrenys agrícoles, siguin aquests més o menys productius.

3 – QUE Catalunya es un país deficitari en producció alimentària ja que només produeix al voltant del 8 % de tota la alimentació que consumeix important el 92 % restant (si durant l'estat d'alarma no hi hagués hagut transport de mercaderies...) pel que, en previsió a futures necessitats, no ens podem permetre cedir espais de cultiu.

4 – QUE no es planteja –com en d'altres països- la possibilitat d'aprofitar, per a la instal·lació de plaques

solars, espais ja “malmesos” per altres usos com son ports, aeroports, aeròdroms, espais de servei d'autopistes i vies de tren, llits d'aigua de pantans i canals de rec, etc...

5– QUE tampoc no es planteja distribuir de manera equilibrada els aerogeneradors, i si cal instal·lar-los amb helicòpter sense necessitat d'obrir les grans autopistes-camins per portar la maquinària al lloc on s'han d'instal·lar. Això estalviaria destrosses de territori i permetria ubicar-los en indrets on ara no es pensa...

6- QUE veiem que s'està repetint el vell model de sistema centralitzat, el de les grans empreses que aterren als territori per fer els seus negocis sense tenir en compte els llocs i els seus habitants...

Es per tot això, que des de l'Associació de Micropobles de Catalunya, conscients que farà falta territori per a cobrir totes les necessitats, fa temps –anys- que treballem en el tema a diversos nivells, local i global, doncs som conscients que un país es un tot i que nosaltres som una part d'aquest tot. Una part petita en habitats, gran en territori. Però una part imprescindible per a la salut –física, mental i emocional- de tothom.

I recordem-ho oblidem massa sovint- que les coses tenen un valor, i que el valor, molt sovint, no té res a veure amb el preu. Som capaços de mirar més lluny? de mirar amb una mirada més oberta? de no pensar només en el benefici econòmic immediat?

Per això repetim una altra vegada: **estem a favor del canvi de model energètic, i volem que aquest canvi sigui amb energies renovables, però no a qualsevol preu ni de qualsevol manera. Volem que la transició energètica es faci cap a un model que sigui distribuït i participat.**

**Associació de Micropobles de Catalunya
Agost del 2020**

Homenots

En Xicu "Magre"

Avui és dissabte i la tasca d'elaborar l'entrevista d'avui ens porta a Can Ballard, al vessant septentrional de l'extrem de llevant del terme de Cabanelles.

FRANCESC BONAVENTURA ALEGRÍ

Per arribar-hi hem travessat el Manol i seguit el camí de l'Estela. Fa un dia radiant, el cel blau i gens de calitja. Arribem a l'hora convinguda i al baixar del cotxe aparcat a l'era, veiem la figura d'en Francesc Bonaventura Alegrí que treu el cap i mig cos per la finestra de la cuina al primer pis que ens dona la benvinguda. Voltem la casa per la dreta fins a accedir a l'escala i ja ens espera a dalt.

Val a dir que la sensació d'abandonament i desori que em produeix la primera visió de la casa atrotinada i el seu entorn, semi ruïnós, amb un crani de vaca emmarcat en fusta a la cantonera de la façana i on una colla de gats i dos gossos eren la poca imatge de vida, canvia del tot quan has traspassat la porta d'accés a la part meridional de la

casa. L'interior és net, escombrat i aquella olor de sofregit capaç de remoure els budells i activar la salivera dins la boca que surt de la cuina, fan canviar del tot aquelles primeres sensacions.

Avui en Xicu te convidats a dinar i els prepara un arròs de mar i muntanya. Mentre parlem manté els dos focs de la cuina encesos i damunt la taula, no hi ha un pam quadrat sense ingredients que acabaran dins la cassola.

El nostre protagonista te 75 anys des del març passat i va néixer a Cal Magre i aquest adjectiu l'ha acompanyat sempre. Tant que creu que hi ha més gent que el coneix per "el magre" que pel seu cognom.

De petit vaig anar poc a escola, una mica a Lladó i una altra mica a Cistella. De seguida vaig anar a treballar a bosc, a fer carbó amb el pare. I més tard, als catorze anys, a esquilar ovelles. I cada any, a l'acabar la temporada d'esquilar cap a bosc, primer al carbó i després a tallar pins, alzines... Això de saber poc de lletra no em va impedir treure el carnet de conduir: hi vaig anar a Andorra! Allà no havies d'escriure per la teòrica. Això sí, et preguntaven què volien dir les senyals, que les tenien allà exposades, tu contestaves i, si ho feies be, feies la pràctica i després, a Barcelona vaig anar a convalidar-lo i sols et feien examinar de pràctiques i ho vaig passar a la primera. Ho vaig saber per un noi de Montagut que vaig conèixer tallant llenya. Mentre era a Andorra, uns tres mesos, vaig treballar a la casa Reig, la del tabac.

Fins als divuit anys vam viure a Cal Magre, els pares i jo. Llavors vam venir cap aquí. Al cap de poc me n'anava a la "mili".

Com va anar això de la "mili"?

Mira: primer vaig anar a fer el campament a Saragossa i més tard a Osca, a artilleria, i em anar molt be. De primer vaig haver de fer moltes i moltes guàrdies: tretze, catorze, no ho sé ben be. Però llavors van demanar un voluntari per esquilar muls i en vam sortir quatre o cinc, però els altres no sabien fer anar la màquina, i em vaig quedar d'esquilador i rebaixat de serveis. Es van acabar les guàrdies. Cada vegada que esquilava muls i matxos tenia un mes de permís.

Com us coneixeu amb la Margarida, la vostra dona?

La vaig conèixer a Figueres, al ball. Vam festejar un parell d'anys i al casar-nos ens quedem a viure a Vilabertran, el seu poble. Allà neixen els dos fills, i jo anava i venia, perquè la feina la tenia aquí, amb el bestiar, i a l'època d'esquilar em llogaven i anava on calia. Llavors, al quedar vidu, fa uns catorze anys, ja vaig tornar cap aquí. El meu fill viu aquí a prop, a Coll de Gomà, que els veig cada dia perquè ara se'n cuiden del bestiar, ovelles, vaques i cabres, i a la casa de Vilabertran ara hi viu la meva noia. Jo en soc usufructuari tant com visqui, però estic més be aquí i tant com pugui... ja m'entens!

A més, m'agrada voltar. A vegades, si vull esmorzar be un dia, per exemple, me'n vaig a Garrigàs, si vull menjar

Homenots

uns calamars a la planxa, me'n vaig a Can Cassoleta d'Espolla, si vull menjar bon bacallà, vaig a Vilamalla, amb la romanesa. Si vull un arròs que no hi ha ben res, no com aquest que faig avui que hi ha tanta cosa, a Franciac. Allà tres bocins de musclo, una gamba i tres bocins de costelló, res més. Hosti que n'és de bo! Com allà enlloc! Encara que sigui un home "atrassat" de muntanya...

Més que "endarrerit" diria avançat! I l'afició de cuinar, com va néixer?

Això? Mira: no ho diries mai: d'esquilar ovelles!! Quan anava a una casa a menjar preguntava a aquelles dones grans, que ja son mortes totes, com ho feien i m'ho quedava aquí -acosta el dit al front i com qui el vol penetrar, fa un gest de repetició- I faig els cuinats que feien aquelles velles i que m'ho havien explicat quan jo anava per les cases a esquilar. Els fideus d'allà a baix, al Penedès, el rostit a Olot, un altre rostit a Solsona, el suquet de peix a Maçanet de Cabrenys, a casa d'una dona que va morir ara fa dos anys. Els macarrons els vaig aprendre a fer amb la mare de la Salut, que te la carnisseria a Avinyonet. Des que els faig així, no menjo macarrons enlloc, que no tingui els ingredients que he de tenir. Ni a casa! Per menjar-ne he de tenir el suc del rostit d'ànec, un sofregit de ceba i tomata, amb el pit de l'ànec, vedella i porc. Si no és així, no en menjo.

Un altre cuinat que vaig aprendre anant a esquilar, cap a la banda de Sant Celoni, és un que sols es pot fer el temps que hi ha múrgules: múrgules -que han de ser la mida d'un vas -, farcides amb rap i gambes, posades en una plata de terra, sobre un llit d'àpid i carrota, amb cava, que vagin fent la xup-xup amb carbó.

Allà mateix vaig aprendre a fer licor de polioli. En faig uns quants de licors d'herbes i també de mandarina i limoncello.

Una recepta pel "Baileys"? Un paquet de pols de xocolata de cacau, d'aquests per fer xocolata desfeta i un pot de llet condensada dins un recipient amb aiguardent anisat, ho deixes reposar un dia i l'endemà ja pots beure'l.

Una vegada van venir una noia de Suïssa, que feia un curs de cuina a Barcelona i e va dir: de tot el que em parles tu aquí, allà no ens n'expliquen res, i es va apuntar la manera de fer els plats que jo li explicava.

Som un grup d'amics que ens trobem unes quantes vegades a l'any i cuinem i mengem.

Quan volem menjar peix a la brasa, aquí a casa, ve en Charli, que ara viu a Porqueres. És especialista a fer peix a la brasa. A vegades ve amb un de Cassà, que porten un menjar del Baix Empordà que en diuen "el niu", és el bacallà amb les tripes, cuixes de granota, ous durs, pèsols i carxofes. Si volem menjar cargols ve un de Torrelles, de França, que havia sigut conseller. Per fer cargols hi ha

molta feina! Sal i pebre a cada cargol; llavors fa all i oli i, amb una paperina en posada a cada cargol, i llavors fets a la llauna aquí al foc. Ho trobeu estrany, això, eh?

Com us vareu conèixer?

Mira: amb en "Xarli" ens vàrem conèixer aquí, una vegada que va venir a buscar múrgules i a comprar-me xais pel restaurant que tenia a Hostalric i un altre a Massanes. S'ho va haver de vendre obligat per la dona, perquè es van separar i poder-li pagar. Ja n'ha tingut tres de dones, set fills i ara ve amb una de quaranta, de cap a Cardedeu.

En "Sidro", que te una benzinera cap a Sant Feliu de Buixalleu, el seu cunyat i en Pere, que porta les postres. Amb en Pere ja fa temps que ens coneixem. Ell vivia a Andorra i ara, ja jubilat viu a Roses. Un hi posa el peix, l'altre els escamarlans, un altre la carn, les begudes i el que calgui. Ens ho passem be cuinant i menjant! I no "manda ningú". Una vegada en va venir una que s'hi va aficionar i volia "mandar", i ja no hi és. Aquests esmorzars els fem quatre o cinc vegades l'any.

Quan vas a menjar a algun restaurant, deus ser un client difícil, amb aquest paladar...

Home, procuro anar allà on ja sé que serà bo. Però si alguna vegada m'he trobat amb algun cas, no m'ho callo! Un cop em van portar un suquet de peix que no era gaire bo, i quan l'amo va passar per la taula a preguntar com anava, li vaig dir: "Miri: aquest suquet de peix, no és una dona de 18 anys, és una de 80. Ja em va entendre!" Una altra vegada, vaig demanar que vingués el cuiner i li vaig dir: "Miri, jo a casa hi tinc vaques. Si porto una vaca a un escenari a Barcelona, cantarà i ballarà? I em diu: No! Doncs tu de cuiner igual!" Jo tinc contestes molt rares, però no li dic que és dolent, però ja s'ho entenen! No se m'enfaden, però!

Deus conèixer molt be el territori, tu...

Doncs si, et podria dir on son totes les llindes de la majoria de propietats d'aquests varals. Al voltar tant esquilant i com que em fixo amb les coses i em queden... I també els noms de topònims de camins, colls i llocs. Una vegada em van venir a trobar per actualitzar alguns noms que, al no fer-se servir gaire acaben desapareixent.

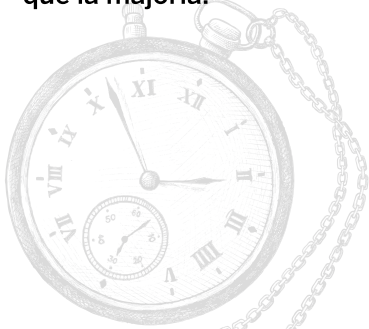
Homenots

Però no sols he estat per aquí! Et puc ensenyar unes fotos que demostren que he estat al Parlament de Catalunya, el febrer del 1988. Em van donar un llibre i tot, això que soc **“un home del tercer món atrassat de la muntanya”**. Com li agrada això de: “atrassat de la muntanya”.

En conec una colla de polítics, jo! No ho trobis estrany: saps de què els conec? Abans, molts polítics tenies ovelles. Hi havia moltes subvencions per tenir ramats. En Montilla mateix tenia mil ovelles. I molts polítics els conec d'anar a esquilar les ovelles. Vaig parlar amb tots, però no et sabia dir quins eren més bons que els altres. Els veia igual. I així com quan anaves a esquilar un ramat a pagès menjaves a casa amb els amos, els polítics et feien anar a dinar a un restaurant de menú, dels baratets. Tots feien igual. Jo anava a votar, però des que vaig estar al Parlament no hi he tornat a anar mai més.

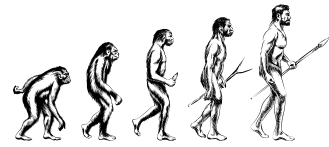

Abans de marxar faig una fotografia des de la finestra de la cuina, on contemplo tota la badia de Roses. Des de l'Almadrava a Cala Montgó. La netedat del cel permet aquesta visió espectacular. No sé si tan com la vivència i el tarannà d'aquest home tan peculiar. Si no hagués tingut convidats a dinar, de ben segur haguéssim arribat tard a casa, perquè en Xicu és un torrent de paraules. Quan apareix la idea al pensament ja surt per la boca convertida en paraules, al doble de revolucions que la majoria.

Sebastià.

Fa milers d'anys, un ésser estrany va sorgir no sabem ben bé com ni d'on, però amb un rar impuls, va anar colonitzant tot el planeta. Primer va establir-se en coves naturals; va aprendre a modificar-les, amb el temps va sortir d'aquestes coves i va construir cabanes. S'anà perfeccionant i va fer construccions de pedra amb eines de metall i de ferro, va bastir catedrals i gratacels, aqüeductes i viaductes, vies fèrries i autopistes, grans vaixells i avions, naus per sortir a l'espai i va arribar a creure's tant superior que es va autoproclamar "Homo Sapiens".

Amb una ambició desfermada, mai ha tingut cura de si el que feia era contraproductiu o si era realment necessari. Així ha destruït paratges, ha foradat muntanyes, ha robat terreny als mars i rius i s'ha cregut omnipotent.

Però la Mare Terra també es cansa de tants maltractaments, i quan es cansa, castiga. Així, en el decurs dels segles ha anat castigant als seus ambiciosos fills, amb diverses plagues que els han arruïnat les collites amb insectes invertebrats, sequeres, pluges diluvianes o directament a les persones amb pandèmies com la lepra, la sífilis, la verola, la pesta negra, el còlera, la grip espanyola, la grip aviària i la darrera versió, el virus Còvid19 que encara estem pendents de saber com acabarà.

Fins ara, de poc li ha servit enviar-nos tots aquests càstigs: l'"Homo Sapiens" ha perdut el fre i marxa desbocat a tota velocitat. Veurem ara si la Covid19 aconseguirà parar-li els peus o, com a poc fer-lo reflexionar.

El que sí es pot constatar és que la desmesurada prepotència de que fa gala la humanitat sencera, com deien els meus avis "és una merda lligada amb un cordill"! Doncs davant d'aquest misteriós virus microscòpic, ens hem posat tots formats i alineats a l'estil militar.

En pocs mesos s'ha fet l'amo del món sencer, ha doblegat les grans potències que arbitraven el món, s'ha aprofitat de tots els enginyers que l'home havia desenvolupat per desplaçar-se a gran velocitat d'una part a l'altra del planeta i, així, d'un dia per l'altre, recórrer grans distàncies.

Ens ha tancat a casa a pany i clau. Quan li ha convingut ha enviat a l'hospital o al tanatori a qui li ha donat la gana, a uns altres els ha deixat seqüeles quasi irreparables i, per acabar-ho de completar, ha

martiritzat fins a l'extenuació als soferts treballadors de la sanitat, als quals la resta d'humans no els podem agrair mai prou la seva tasca.

Es passa pel forro les ordres dels tribunals de justícia i fa la impressió que els seus magistrats veuen amenaçada la seva superioritat per un enemic tan minúscul. Aquests han volgut demostrar que estan per sobre de la resta dels mortals, i així van fer-ho saber als funcionaris reguladors del sistema penitenciari de Catalunya, anul·lant la conveniada i ben rebuda tercera fase.

Ara però, haurem de comprovar si demostren tenir les mateixes ganyes i la mateixa eficiència per jutjar els quefers en la persona de Joan Carles de Borbó. A aquest senyor, antic rei de les espanyes, podríem comparar-lo a dues antigues anècdotes. Una de les quals la va protagonitzar un home d'Espinavessa l'any 1939, recentment acabada la "guerra incivil" - com totes les guerres -. El vell Tet de Can Gaspar, botiguer, un dijous al mercat de Figueres, va escoltar que tres joves ex soldats de la República deien les mil pestes de l'autoproclamat "Generalísimo Franco, Jefe del Estado Español".

El Tet s'hi apropà i, arrufant el seu enorme bigoti, s'encarà als joves i el diu: "Què en teniu a dir d'en Franco, nois? En Franco és un bon home, un bon home, cagum el món de Cristó!. Molt bon home és en Franco! El que passa és que, pobret, és un infeliç!" Aquells tres nois que en principi es miraven al Tet tot esporuguits, de cop esclataren a riure com mai ho havien fet.

Igual podríem dir de Joan Carles: "És un bon home però, pobret, és un infeliç". Però amb un afegit, i és que a ell, a diferència d'en Franco, també podem aplicar-li allò que aquella mare digué del seu fill, quan una veïna li deia mil alabances: "Si, tens raó: el meu fill és molt intel·ligent, té molt bon cap... Llàstima que tingui tan mala cua!".

I si és veritat que va acabar regalant seixanta cinc milions d'euros a la seva estimada Corina, aleshores jo l'hi recomanaria que s'estudiés aquella dita que ja els meus avis tenien en compte i que deia així: "Sempre val més pagar la llet cara que no pas mantenir la vaca!".

Bonaventura Mir.

Per sort acaba la calor i un estiu sense incendis, que és el més important.

Assemblea general

Una tardor més farem l'Assemblea general de la nostra ADF. En les properes setmanes posarem data per aquesta reunió anual on es convoquen als propietaris forestals del municipi i als voluntaris. L'Assemblea és l'òrgan de presa de decisions que tenim com a entitat sense ànim de lucre, on s'exposa la situació actual i les properes actuacions.

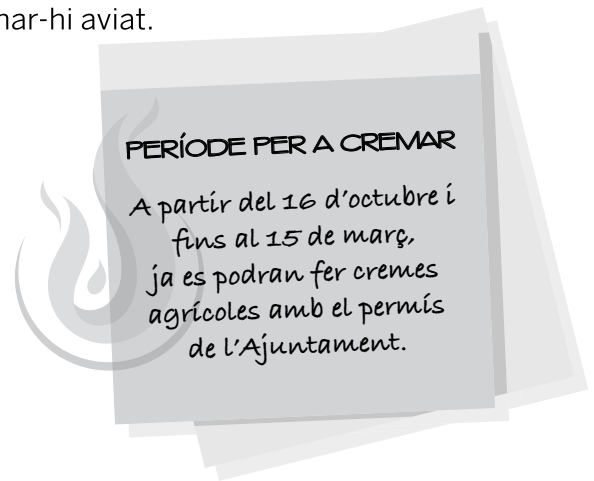
Nou pla de Prevenció d'Incendis

Ens toca actualitzar el Pla de Prevenció d'Incendis pels propers 4 anys (2021-2025). S'hi posaran nous camins i es mantindran bona part dels que ja tenim marcats. És una eina important per tal de poder arranjar els camins com a ADF. Per altra banda tenim un terme molt gran, i estem oberts a suggeriments o idees, de gent del poble que se'l coneix. Sempre han de ser camins que tinguin sortida i que estiguin en zones on no hi hagi alternatives d'accés a prop. Alguns dels camins a incorporar són; el de Sant Benet a la Guardiola, de Cal Menut a la N-260, de Can Marquès a Can Garriga o d'Espinavessa a Can Parés. Com sempre, avancem feina en funció dels voluntaris que tenim, la disponibilitat dels quals és variable.

Reunió Associació comarcal

El passat dissabte 1 d'agost va tenir lloc al local Polivalent una reunió de Junta de l'Associació ADF de l'Alt Empordà, que agrupa les 14 ADF's de la comarca. Es van tractar, entre altres, temes com la xarxa de comunicacions via radio, les càmeres per al control d'incendis i la seva utilitat, el model del Dispositiu de vigilància d'estiu o les futures subvencions pel 2021. A part de la junta de l'Associació, van tenir-hi veu representants de bona part de les ADF's, també la nostra, així com l'Ajuntament.

Aquest any no s'ha pujat a Lliurona ni al Mont, com solem fer, portant les taules i cadires. Esperem tornar-hi aviat.

Per qualsevol qüestió, podeu contactar amb l'ADF directament i via correu electrònic a l'adreça adfcabanelles@gmail.com

Tenim la gran sort de ser de poble, i molts de pagès. A diferència de les grans ciutats, les coses es veuen diferent des de la tranquil·litat del camp i dels boscos. Cal que ho valorem més que mai, en aquests temps convulsos que ens han vingut a sobre. Amb uns minuts d'observar la natura t'adones que ella va fent com sempre. Però aquesta natura no tots la tenen a prop, o no la veuen.

Bona tardor a tothom!

PERE-PAU
Mòbil: 607 867 711
FUSTERIA - EBENISTERIA
i tot tipus de reparacions
fusteriaperepau@gmail.com

HOTEL
MASIA LA PALMA
GASTRONOMIA & SPA

www.masialapalma.com
972193137 - info@masialapalma.com
Espinavessa - Girona

VENDA DE LLENYA
info@bosquerols.cat
636 900 179 / 617 110 628

Catalunya EN XIFRES

POBLACIÓ 2018

	Catalunya	Espanya	UE-28
Densitat (hab./km ²) ⁽¹⁾	237,3	92,7 ⁽³⁾	117,7 ⁽³⁾
Població (1.000) ⁽¹⁾	7 619	46 935	513 482
homes	49,0	49,0	48,9
dones	51,0	51,0	51,1
0-14 anys	15,5	15,0	15,6
15-24 anys	10,1	9,7	10,8
25-49 anys	35,9	35,8	33,5
50-64 anys	19,7	20,4	20,4
65-79 anys	12,9	13,0	14,2
≥ 80 anys	6,0	6,2	5,6
Saldo migratori ⁽²⁾	10,4	7,1	2,8
Creixement natural ⁽²⁾	-0,4	-1,2	-0,7
Creixement total ⁽²⁾	10,0	5,9	2,1
Taxa de natalitat ⁽²⁾	8,4	7,9	9,7
Fills per dona	1,31	1,31 ⁽³⁾	1,59 ⁽³⁾
Taxa de nupcialitat ⁽²⁾	3,7	3,7 ⁽³⁾	4,4 ⁽⁴⁾
Taxa de divorcis ⁽²⁾	2,3	2,1 ⁽³⁾	1,9 ⁽⁵⁾
Taxa de mortalitat ⁽²⁾	8,8	9,1	10,4
Esperança de vida (anys) ⁽³⁾	83,5	83,4	80,9
homes	80,7	80,6	78,3
dones	86,2	86,1	83,5

⁽¹⁾ 01/01/2019 (estimacions).

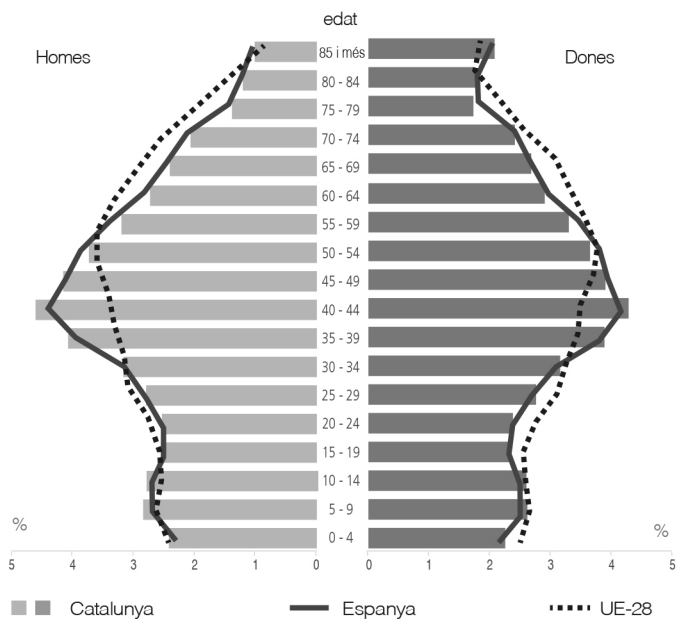
⁽²⁾ Per 1.000 habitants.

⁽³⁾ 2017

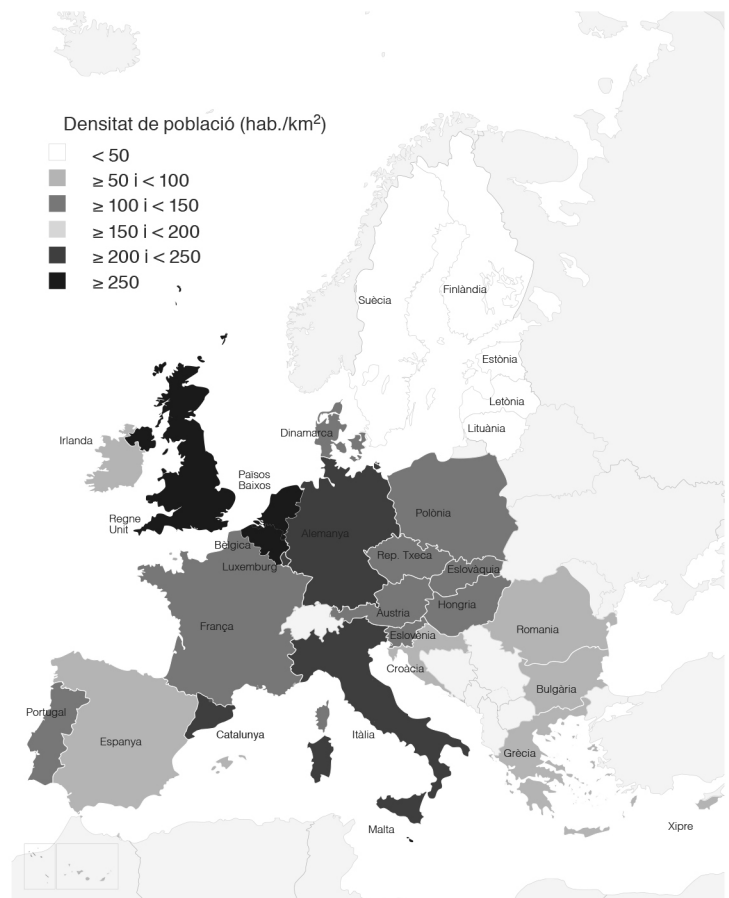
⁽⁴⁾ 2016

⁽⁵⁾ 2015

ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ 2018

DENSITAT DE LA POBLACIÓ 2017

EDUCACIÓ Curs 2017/2018

	Catalunya	Espanya	UE-28
Alumnes (1.000)	1 611	10 192 ⁽¹⁾	109 849 ⁽²⁾
ed. infantil (%)	18,4	17,5	15,9
ed. primària (%)	30,5	29,8	26,2
ed. secundària (%)	30,2	32,9	40,1
ed. terciària (%)	21,0	19,7	17,8
Educació terciària. Estudiants (1.000)	338	2 010 ⁽¹⁾	19 775 ⁽¹⁾
arts i humanitats (%)	10,1	11,0	12,3
ciències socials i jurídiques (%)	44,7	41,7	40,0
ciències (%)	6,4	10,3	12,9
ciències de la salut (%)	19,9	15,0	13,9
enginyeries i arquitectura (%)	18,9	22,0	20,9

⁽¹⁾ Curs 2016/2017.

⁽²⁾ Curs 2014/2015.

AGRICULTURA · RAMADERIA · PESCA 2018

	Catalunya	Espanya	UE-28
Producció final agrària (milions €)	4 681	50 966	417 777
vegetal (%)	36,2	61,8	53,8
animal (%)	61,2	37,2	41,2
Valor afegit brut (milions €)	2 196 ⁽¹⁾	33 614 ⁽²⁾	234 020 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Base 2010.

⁽²⁾ Revisió estadística 2019.

TURISME 2018

	Catalunya	Espanya	UE-28
Establiments turístics	6 699	51 418	684 737
hotels (%)	45,1	38,2	29,5
altres (%)	54,9	61,8	70,5
Places (1.000)	793	3 600	32 237
hotels (%)	43,5	53,9	43,7
altres (%)	56,5	46,1	56,3
Pernoctacions (1.000)	81 802	466 941	3 262 078
hotels (%)	69,4	72,8	61,0
altres (%)	30,6	27,2	39,0

COMERÇ		2017		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Nombre d'empreses	129 073	762 387	6 152 010	
a l'engròs (%)	34,2	29,6	28,9	
al detall (%)	56,9	60,2	56,9	
vehicles motor (%)	8,9	10,2	14,2	
Volum de negoci (milions €)	148 392	770 133	10 275 398	
a l'engròs (%)	61,0	58,9	57,8	
al detall (%)	27,3	30,1	28,9	
vehicles motor (%)	11,7	11,0	13,3	

INDÚSTRIA · ENERGIA		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Índex de producció industrial. Variació anual (%) ⁽¹⁾	0,3	0,4	1,1	
Consum d'energia primària (1.000 tep) ⁽²⁾	25 518 ⁽³⁾	122 176 ⁽⁴⁾	1 640 615 ⁽⁴⁾	
carbó (%)	0,1	8,3	14,7	
petroli i derivats (%)	46,1	43,8	34,6	
gas natural (%)	21,9	20,5	23,3	
energia nuclear (%)	25,0	12,4	13,2	
energies renovables i altres (%)	6,9	15,0	14,2	
Consum final d'energia (1.000 tep) ⁽²⁾	13 912 ⁽³⁾	82 498 ⁽⁴⁾	1 107 818 ⁽⁴⁾	
indústria (%)	26,9	23,0	25,0	
transport (%)	42,9	42,4	33,2	
domèstic i altres (%)	30,2	34,6	41,9	
Consum d'energia per habitant (tep/hab.) ⁽²⁾	3,4 ⁽³⁾	2,6 ⁽⁴⁾	3,2 ⁽⁴⁾	

⁽¹⁾ IPI corregit d'efecte calendari.

⁽²⁾ Tones equivalents de petroli.

⁽³⁾ 2017

⁽⁴⁾ 2016

TRANSPORTS		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Transport interior de mercaderies (tkm)				
carretera (%)	98,0	94,9 ⁽¹⁾	76,7 ⁽¹⁾	
ferrocarril i fluvial (%)	2,0	5,1 ⁽¹⁾	23,3 ⁽¹⁾	
Aeroports				
passatgers transportats (1.000)	46 452	220 611	1 105 937	

⁽¹⁾ 2017

SALUT		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Llits hospitalaris (per 1.000 hab.)	4,7	3,0 ⁽¹⁾	5,0 ⁽¹⁾	
Taxa de mortalitat infantil (per 1.000 nascuts vius)	2,4	2,7 ⁽¹⁾	3,6 ⁽¹⁾	
Principals causes de mort (per 100.000 hab.)				
sistema circulatori	229,0 ⁽¹⁾	255,6 ⁽²⁾	358,8 ⁽²⁾	
tumors malignes	222,1 ⁽¹⁾	233,4 ⁽²⁾	261,3 ⁽²⁾	
accidents de transport	3,9 ⁽¹⁾	4,3 ⁽²⁾	5,6 ⁽²⁾	

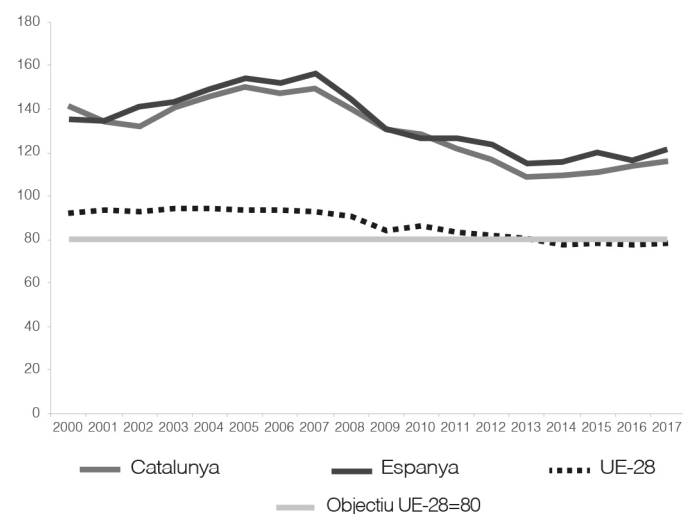
⁽¹⁾ 2017

⁽²⁾ 2016

MEDI AMBIENT		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Residus municipals. Generació (kg/hab/any)	523	475	488	
kg per habitant i dia	1,43	1,30	1,34	
Residus municipals. Per tractament (kg/hab/any)				
abocament	149	242	112	
incineració	83	62	136	
reciclatge	164	87	146	
compostatge	55	84	83	
Electricitat obtinguda d'energies renovables				
% respecte al consum total d'energia elèctrica	20,5	36,6 ⁽¹⁾	29,6 ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ 2016

ÍNDEX D'EMISSIONS DE GASOS AMB EFECTE HIVERNACLE (base 1990=100)

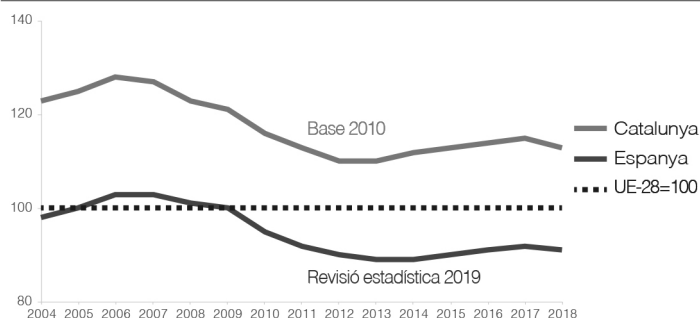

MACROMAGNITUDS		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Producte interior brut (milions €)	242 313 ⁽¹⁾	1 202 193 ⁽²⁾	15 901 388 ⁽²⁾	
PIB. Taxa de variació (%)	2,6	2,4	2,0	
PIB per habitant (€)	32 121	25 730	30 960	
Valor afegit brut (milions €)	221 702 ⁽¹⁾	1 087 968 ⁽²⁾	14 201 296 ⁽²⁾	
agricultura (%)	1,0	3,1	1,6	
indústria (%)	20,7	15,9	19,2	
construcció (%)	5,4	6,2	5,5	
serveis (%)	73,0	74,8	73,7	

⁽¹⁾ Base 2010.

⁽²⁾ Revisió estadística 2019.

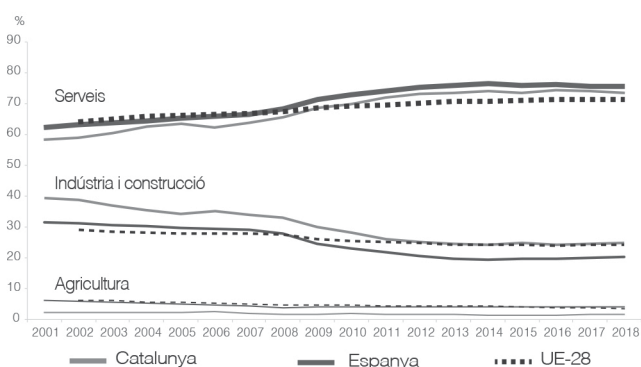
PIB PER HABITANT (segons la paritat de poder de compra)

TREBALL		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Població activa (1.000) ⁽¹⁾	3 764	22 607	240 476	
Taxa d'activitat (%) ⁽¹⁾	76,8	73,7	73,7	
homes	80,9	78,8	79,2	
dones	72,6	68,6	68,3	
Població ocupada (1.000) ⁽¹⁾	3 328	19 136	223 847	
agricultura (%)	1,7	4,2	3,7	
indústria i construcció (%)	25,0	20,4	24,2	
serveis (%)	73,3	75,4	71,4	
Taxa d'atur (%)	11,5	15,3	6,8	
homes	11,0	13,7	6,6	
dones	12,1	17,0	7,1	
< 25 anys	27,7	34,3	15,6	

⁽¹⁾ Es calcula sobre la població de 15 a 64 anys.

POBLACIÓ OCUPADA PER SECTORS

CONDICIONS DE VIDA		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Bretxa salarial entre homes i dones (%) ⁽¹⁾	14,9	15,1	16,3	
Desigualtat en la distribució de la renda ⁽²⁾	5,2	6,0	5,2	
Taxa de risc de pobresa abans de transferències (%)	25,7	27,9	25,6	
homes	23,2	27,4	24,7	
dones	28,1	28,4	26,4	

⁽¹⁾ 2016 ⁽²⁾ Desigualtat de renda entre el quintil superior i el quintil inferior.

INVERSIÓ I COMERÇ EXTERIOR		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Comerç amb l'estranger (milions €)				
importacions	90 899	330 636	1 980 253	
exportacions	71 226	293 459	1 957 749	

PREUS		2018		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
IPC. Variació anual (%)	1,8	1,7	1,9	

RECERCA · TECNOLOGIA		2019		
	Catalunya	Espanya	UE-28	
Despesa en R+D interna (milions €) ⁽¹⁾	3 276	14 052	319 209	
empreses (%)	59,0	55,1	66,9	
ensenyament superior (%)	22,1	27,1	22,0	
administració pública (%)	18,9	17,8	11,1	
Investigadors en R+D ⁽¹⁾⁽²⁾	28 922	133 213	1 993 619	
Internet. Llars amb accés (%)	94	86 ⁽⁵⁾	89 ⁽⁵⁾	
Internet. Usuaris habituals (%) ⁽³⁾	91	83 ⁽⁵⁾	83 ⁽⁵⁾	
homes	91	83	84	
dones	91	82	82	
Persones que han comprat per Internet (%) ⁽⁴⁾	52	43 ⁽⁵⁾	50 ⁽⁵⁾	
Empreses que han venut per comerç electrònic (%) ⁽⁶⁾	22	19 ⁽⁵⁾	17 ⁽⁵⁾	

⁽¹⁾ 2017 ⁽²⁾ En equivalència a jornada completa.
⁽³⁾ Població de 16 a 74 anys que es connecta almenys un cop per setmana.
⁽⁴⁾ En els darrers tres mesos. ⁽⁵⁾ 2018 ⁽⁶⁾ Empreses de 10 ocupats o més.

Recepta Casolana d'en Quim

GALTA DE PORC ROSTIDA

Ingredients per a 4 persones:

- 4 galtes de porc
- 1 ceba
- 1 tomata o 3 cdes de tomata fregida
- 1/2 pebrot vermell
- 1 pastanaga i 4 alls
- 1 raig de conyac
- Ametlles, avellanes, 4-5 galetes maria
- Oli, sal i pebre

Preparació:

1. Primer de tot salpebrarem les galtes de porc i les enrossirem en una cassola amb oli d'oliva fins que quedin ben daurades. Quan ja ho siguin, afegim una ceba tallada en juliana, una pastanaga, una tomata madura a trossos o 3 cullerades de tomata fregida i mig pebrot vermell tallat i els alls xafats i ho deixarem coure amb les galtes.

2. Quan les verdures estiguin cuites i toves, afegirem el conyac i el flamejarem. Tot seguit hi posarem un parell de gots d'aigua o, si teniu brou, millor, i ho deixarem que faci la xup-xup a foc lent durant 1 hora aproximadament. Recordeu anar girant-les perquè quedin ben toves.

3. Quan faltin 10 minuts per acabar la cocció, farem una picada d'ametlles, avellanes i 4 o 5 galetes maria i ho tirarem pel damunt.

Per saber si les galtes estan ben cuites, s'haurien de desenganxar de l'os fàcilment. Si és així, ja ho tindrem a punt.

Consells de degustació:

Aquest guisat el podem acompanyar amb una guarnició de bolets o patates tallades a dauets, fregides de manera que quedin cuites però no rosses.

És recomanable acabar el guisat al forn, 10 minuts a dalt i a baix.

Queda molt bo acompanyar-ho amb all i oli.

Bon profit!

Històries QUE FAN PENSAR

Una dona de mitjana edat, entre quaranta i cinquanta anys, elegant, amb una bossa de mà i una maleta de rodes amb agafador, arriba a l'estació. Quan compra el bitllet a la finestreta l'informen que el tren que vol agafar porta un retard acumulat aproximat d'una hora.

Una mica fastiguejada, la dona s'adreça al quiosc de l'estació i compra una revista per fullejar i ajudar a passar l'estona. Després va al bar i compra un paquetet de galetes i una llauna de tònica.

Ja ben equipada per l'espera forçosa, s'asseu en un dels bancs de l'andana. Mentre fulleja la revista, un jove se li posa al costat a llegir un diari.

De cop i volta, de reüll veu com el noi, sense dir res, allarga la mà, agafa el paquet de galetes, l'obre, en treu una i l'acompanya parsimoniosament a la boca, com aquell qui res.

La dona està indignada. No està disposada a ser grollera, però tampoc a fer veure que no ha passat res. Així que, amb un gest exagerat, agafa el paquet d'una revelada i en treu una galeta. Nota que ell l'està mirant i com si l'exhibís se la menja mirant-lo fixament als ulls.

El noi somriu i agafa una altra galeta. La dona remuga una mica, agafa una altra galeta i, posant-hi mala cara se la menja sostenint la mirada fixa al noi.

El diàleg de mirades i somrius segueix entre galeta i galeta. La dona cada vegada més empenyada i el noi com més va, més divertit.

Finalment, la dona se n'adona que al paquet sols hi queda una galeta. "No serà tant caragirat", pensa. I es manté aturada, mirant alternativament el noi i el paquet de galetes sobre el banc.

Amb calma, el noi allarga la mà, agafa la darrera

galeta i, amb molta suavitat, la parteix pel mig. Amb un somriure amorós, li ofereix mitja galeta a la dona. "Gràcies!", li contesta la dona agafant amb un gest groller i aspre la mitja galeta.

"De res!" contesta el noi, posant-hi cara d'àngel i amb un somriure càlid, mentre es va menjant la seva meitat de galeta.

Arriba el tren. Molt empenyada, la dona s'aixeca, agafa la bossa de mà i la maleta de rodes i puja al tren. A l'arrencar, des del seient del vagó veu per la finestra al noi, que encara seu al banc de l'andana i pensa: "Insolent descarat!".

Quan el tren ha agafat velocitat sent la boca seca. Obre la bossa de mà per treure la llauna de tònica i queda sorpresa: al costat de la llauna hi ha, sencer, el seu paquet de galetes!

PROBLEMA A RESOLDRE:

En una cursa de cotxes, el que ha quedat segon va al darrera d'un Opel Astra, el tercer, darrera d'un Ford K i davant d'un cotxe groc. El quart és un Ford Escord i va davant d'un cotxe blau. L'Audi és gris, el cotxe blanc és l'últim i el Renault Twingo va davant de l'Opel Corsa blanc. Podríem posar la classificació final d'una forma més clàssica i entenedora?

(El resultat a la propera revista).

AUTO-AGRICOLA
MAYNÉ
T. 972 565 498
www.mayne.ca t • taller@mayne.ca t
Ctra. N-260 · Km 41, P. ol. Ind. La Timba
17742 Avinyonet de Puigventós

R E S T A U R A N T
CANROCA
D'ESPONELLÀ
17832 ESPONELLÀ - Tel. 972 59 70 12

L'estètica
Mòb.: 650 167 960 (Sandra)
Hores convingudes

Lluís Companys

Escrita poques hores abans de ser executat (15-10-1940), el president de la Generalitat, Lluís Companys, hi expressa no tan sols l'estimació per la seva segona esposa, sinó també l'esperança que podrà refer la seva vida amb el suport de la resta de la família.

Extret de: <http://www.memoria.cat>

A la meva estimada esposa Carme Ballester de Companys.

Esposa meva, la més bona, i estimada de les esposes:

T'escric a la vetlla del Consell de Guerra. Penso que podré entregar a la Ramoneta una quartilla que he fet, i si de cas, en els últims moments, les conversacions verbals i últimes. També aquesta carta i una per a la meva filla Maria, tot lo que serà tramès quan sia possible.

No faria falta lo que dic en la quartilla repetida. Però ho he fet també per tu mateixa, vida meva. Conec la teva bondat i t'estimo tant que una de les coses que més me preocupen, aimada meva, Carme meva, ets tu. En aquella quartilla vaig consignar la meva absoluta confiança en tu. I vull que no oblidis que has d'ésser previsor a per la teva salut, que necessites cuidados, i que jo et recomano i t'ho mano en lo menester que no t'abandonis.

Si el meu fill viu, no penso que manquin l'ajut dels meus amics. Per altres conductes (potser el meu defensor) potser rebràs altra carta, expressió del meu amor, doncs aprofitaré tots els conductes que tingui.

Reacciona, repeteixo, contra l'abatiment. Relaciona't, distreu-te. Així ho vull. Cerca companyia d'alguna família, potser més tard, i quan sia possible, les meves germanes. Fes lo que te dic, perquè jo, el teu Lluís, ja no patiré; així desitjo que ho facis, amor meu. Busca també el consol de les creences i el trobaràs.

Me sento serè i tranquil. És Déu que ha posat les coses i les decisions per donar-me aquest destí i m'omple d'una serenitat extraordinària. Li dono les gràcies puix havent tots de fer el mateix camí, m'ha reservat una fi tan hermosa, per Catalunya i els meus ideals, que revaloritza la meva humil persona. Tu que m'estimes i has d'estimar doncs el record que pugui deixar, has de comprendre això.

No admetis, doncs, condols, ni ploris. Aixeca el cap. Aquesta mort, que afrontaré plàcidament i serenament, dignifica. Vida meva, moriré estimant-te. El teu retrat el portaré amb mi. I el darrer pensament serà per tu i els meus fills, amb l'amor a Catalunya.

Te besa, el teu espòs, Lluís."

A color illustration of Lluís Companys, the President of Catalonia, shown in profile from the chest up. He is wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a dark tie. He has a slight smile and is looking towards the right. Behind him, the flag of Catalonia (Senyera) is waving, featuring three horizontal stripes of yellow and red. The background is a light blue sky. The overall style is that of a mid-20th-century political poster.

PER CATALUNYA,
siguem dignes
de la seva fe
i del seu coratge.

LLUÍS

COMPANYS

PRESIDENT DE CATALUNYA

vilment assassinat pel franquisme
el dia 15 d'octubre de 1940.